

Pensumliste for NOFI 210/250/300/302/303/304 (førebel):

Vitenskap og Norrøn Fiksjonslitteratur (15 studiepoeng)

Høstsemesteret 2016

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium, Universitetet i Bergen

Kurs ved **Florian Schreck**, LLE, Universitetet i Bergen.

Ta gjerne kontakt hvis du har spørsmål.

e-post: Florian.Schreck@uib.no

kontor: HF-bygget, rom 413b **telefon:** 55 58 32 09

Kurset fokuser på interaksjon mellom vitenskap og norrøn fiksjonslitteratur, dvs. de **islandske «originale» riddarasögur**. Intertekstuell lek med lån og referanse til andre tekster er et utbredt stilmiddel i mange norrøne sjangere, men i de islandske riddersagaene ser vi en forundrende utvikling av denne praksis: midt i fortellinger om ridder og meykongar, draker og riser finner vi detaljerte beskrivelser om India sin geografi, mineralogiske forklaringer av sten som forvandler vann til vin eller gjør en usårbar, zoologiske observasjoner om elefanter og deres økologiske effekt på området sitt, osv. De islandske riddersagaene brukte i stor grad **vitenskapelig faglitteratur** innenfor deres **fiksjonsfortellinger**. I kurset ser vi nærmere på sjangeren og spør hvordan de gjorde sånn og hvorfor. Etter **introduksjon** til **riddersagaene** og **vitenskap i middelalderen** konsentrerer vi oss på tre områder både innenfor faglitteraturen og fortellingene: edelsten, (fra norrøn perspektiv) eksotiske dyr, og monster. Slike fenomen kan analyseres på mange ulike måter og kurset gir derfor også innblikk i forskjellige teoretiske perspektiv, først og fremst **intertekstualitetsteori**, men også **kjønnsstudier** og **monsterteori**.

Pensumliste (førebels)

Det er h ve til   skifte ut deler av dette pensumet i samr d med fagl rer. I s  tilfelle m  kandidaten ta kontakt med fagl rer s  snart som r d og levere og f  godkjent pensumlista innen frist.

A. Prim rlitteratur

Riddaras gur

Hektors saga, utg. av Agnete Loth, Editiones Arnamagn an  B vol. 20, K benhavn: Munksg rd, 1962 (Late Medieval Icelandic Romances I). (utdrag)

 vens saga, utg. av Foster W. Blaisdell, Editiones Arnamagn an  B vol. 18, K benhavn: C.A. Reitzel, 1979.

Kirjalax saga, utg. av Kristian K lund. K benhavn: S. L. M llers Bogtrykkeri, 1917 (Samfund til Udgivelse af Gammel Nordisk Litteratur 43). (utdrag)

Samsons saga fagra, utg. av John Wilson, K benhavn: J. J rgensen, 1953 (Samfund til Udgivelse af Gammel Nordisk Litteratur 65). (utdrag)

Konr  s saga keisarasonar, utg. av Otto J. Zitzelsberger. New York: Peter Lang, 1987 (Germanic Languages and Literature 63).

M gus saga jarls, utg. av Gunnlaugur P r  arson. *Brag  a-M gus saga me  tilheyrandi p ttum*. K benhavn: P ll Sveinsson 1858. (utdrag)

N t  a saga, utg. av Agnete Loth, Editiones Arnamagn an  B vol. 24, K benhavn: Munksgaard, 1965 (Late Medieval Icelandic Romances V).

R mundar saga keisarasonar, utg. av Sven Gr n Broberg. K benhavn: S. L. M llers Bogtrykkeri, 1909-1912 (Samfund til Udgivelse af Gammel Nordisk Litteratur 38). (utdrag)

Sigur  ar saga þogla, utg. av Agnete Loth, Editiones Arnamagn an  B vol. 21, K benhavn: Munksgaard 1963 (Late Medieval Icelandic Romances II).

 i riks saga af Bern, utg. av Henrik Bertelsen, bind I, K benhavn: S. L. M llers Bogtrykkeri, 1905, (Samfund til Udgivelse af Gammel Nordisk Litteratur 43).

Latinsk og Norr n Faglitteratur

Latinsk litteratur leses i oversettelse.

AM 194 8vo, utg. av Kristian K lund, *Alfr   i  slenzk I. Islandsk encyklop disk litteratur. Skindbogen AM 194, 8vo*, K benhavn: S.L. M llers Bogtrykkeri, 1908, (Samfund til Udgivelse af Gammel Nordisk Litteratur 37). (utdrag)

Hauksb k, utg. av J n Helgason, *Hauksb k. The Arna-Magn an manuscripts 371, 4to, 544, 4to and 675, 4to*, K benhavn: Munksgaard, 1960. (utdrag)

Isidore av Seville: *Etymologiae*, trans. Av Stephen A. Barney, *The Etymologies of Isidore of Seville*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006. (utdrag)

Marbodius av Rennes: *Liber gemmorum*, utg. av John M. Riddle, *Marbode of Rennes' (1035-1123) De lapidibus considered as a medical treatise with text, commentary and C.W. King's translation, together with text and translation of Marbode's minor works on stones*, Sudhoffs Archiv 20 (1977)

Norrøne Bestiarier, utg. av Halldór Hermannsson. *Icelandic Physiologus*. Ithaca: Cornell University Press (Islandica 46) 1938, s. 1-21.

Stjórn, utg. av C. R. Unger, *Stjórn. Gammelnorsk Bibelhistorie*, Christinia: Feilberg & Landmarks Forlag, 1862 (utdrag).

B. Sekundærlitteratur

Barnes, Geraldine: Current issues in *riddarasögur* research. I: *Arkiv för Nordisk Filologi* 104 (1989), s. 73-88.

Barnes, Geraldine: *The Bookish Riddarasögur. Writing Romance in Late Mediaeval Iceland*. Odense: University Press of Southern Denmark, 2014, s. 9-29, 113-145.

Butler, Judith: *Gender Trouble. Feminism and the Subversion of Identity*. Hoboken: Routledge Classics, 2011 (første utg. 1990), s. 175-203.

Clark, Willene B.: *A Medieval Book of Beasts. The Second-Family Bestiary. Commentary, Art, Text and Translation*. Woodbridge ; Rochester, NY Boydell Press, 2006, s. 1-20, 114-116, 119-122, 126-130, 194-195.

Cohen, Jeffrey J.: The Limits of Knowing: Monsters and the Regulation of Medieval Popular Culture. I: *Medieval Folklore* 3 (Fall 1994), s. 1-37.

Cohen, Jeffrey J.: Monster Culture (Seven Thesis). I: *Monster Theory. Reading Culture*, utg. av Jeffrey J. Cohen, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1996, s. 3-25.

Coleman, Philip: Introduction. I: *On Literature and Science. Essays, Refelctions, Provocations*, utg. av Philip Coleman, Dublin: Four Court Press, 2007, s. 13-23, her s. 13-19.

Conrad-O'Briain, Helen: Chaucer, technology and the rise of science fiction in English. I: *On Literature and Science. Essays, Refelctions, Provocations*, utg. av Philip Coleman, Dublin: Four Court Press, 2007, s. 27-42.

Driscoll, Matthew James: *Lygisögur*. I: *A Companion to Old Norse-Icelandic Literature and Culture*, utg. av Rory McTurk, Malden: Blackwell, 2007, s. 190-204.

Foote, Peter: Steinbøker. I: *Kulturhistorisk Leksikon for nordisk middelalder*, bind XVII, utg. av Finn Hødnebo, 1972, s. 115-118.

Glauser, Jürg: Romance (Translated riddarasögur). I: *A Companion to Old Norse-Icelandic Literature and Culture*, utg. av Rory McTurk, Malden: Blackwell, 2007, s. 372-387.

Gordon, Sarah: Intertextuality and Comparative Approaches in Medieval Literature. I: *Handbook of Medieval Studies. Terms – Methods – Trends*, bind I, 2010, s. 716-726.

Green, Dennis H.: *The Beginnings of Medieval Romance. Fact and Fiction, 1150-1220*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002, s. 1-17, 18, 26-34, 134-153.

Kalinke, Marianne E.: The Misogamous Maiden Kings of Icelandic Romance. I: *Scripta Islandica* 37 (1986), s. 47-71.

Kalinke, Marianne E.: *Bridal-Quest Romance in Medieval Iceland*. Ithaca: Cornell University Press (Islandica 46), 1990, s.1-24, 25-65.

Kitson, Peter. Lapidary Traditions in Anglo-Saxon England: Part I, the Background; the Old English Lapidary. I: *Anglo-Saxon England* 7 (1978), s. 9-60, her: s. 9-23.

Lindberg, David C. og Michael H. Shank (utg.): *The Cambridge History of Science. Volume 2: Medieval Science*, Cambridge: Cambridge University Press, 2013, s. 1-8 (David C. Lindberg og Michael H. Shank: «Introduction»), 207-239 (Michael H. Shank: «Schools and Universities in Medieval Latin Sciences»).

O'Connor, Ralph: History or fiction? Truth-claims and defensive narrators in Icelandic romance-sagas. I: *Medieval Scandinavia* 15 (2005), s. 101-69.